

# Ogrody Społeczne w Katowicach „Zróbmy Sobie Grządki”



Dofinansowane przez  
Unię Europejską



GREEN  
INDUSTRY  
FOUNDATION



Projekt „ZróbMy Sobie Grządki” to inicjatywa skierowana do mieszkańców Katowic, mająca na celu tworzenie ogrodów społecznych w różnych dzielnicach miasta. Idea projektu opiera się na zaangażowaniu społeczności lokalnej we wspólne działania mające na celu zagospodarowanie nieużytkowanych terenów lub przestrzeni miejskich na cele uprawy roślin oraz wzajemnych spotkań, dzięki którym relacje sąsiedzkie stają się jeszcze bardziej znaczące dla lokalnej społeczności.

W Katowicach, w czterech różnych dzielnicach, pojawiły się ogrody społeczne w ramach akcji „ZróbMy Sobie Grządki”. Te przestrzenie, powstałe z inicjatywy samych mieszkańców, zostały zbudowane i obsadzone roślinnością przez społeczność lokalną, a teraz będą pod ich opieką. Prezydent Katowic, Marcin Krupa, podkreślił, że już wcześniej mieszkańcy byli angażowani w działania na rzecz bioróżnorodności miasta. Projekt „ZróbMy Sobie Grządki” wpisuje się w tę politykę zrównoważonego rozwoju, zauważając duży potencjał miejskiego ogrodnictwa w integracji społeczności lokalnych. Ogrody społeczne to nie tylko przestrzenie do uprawy roślin, lecz także miejsca relaksu, spotkań, edukacji i wydarzeń kulturalnych. Zyskują one coraz większą popularność, co skłania do tworzenia kolejnych miejskich farm w różnych częściach miasta. Te inicjatywy promują gospodarkę obiegu zamkniętego, wykorzystując wodę opadową, tzw. deszczówkę, kompostując oraz uprawiając jadalne rośliny. W Katowicach ogrody społeczne powstały na wybranych terenach, które zostały wyłonione w otwartym naborze do projektu.



**Źródło:** <https://katoobywatel.katowice.eu/nasze-akcje/zrobmy-sobie-grzadki-w-katowicach/> (09.02.2024)

Proces tworzenia ogrodów społecznych był prowadzony przez ekspertów z grupy „Miastoogród” z Fundacji Bobrowe Żeremia, posiadających doświadczenie w podobnych działaniach. W ramach projektu, w wybranych lokalizacjach, zainstalowano skrzynie na rośliny wykonane z prefabrykowanych elementów. Mieszkańcy wspólnie z członkami Fundacji angażowali się w budowę grządek oraz zdobywali podstawową wiedzę z zakresu ogrodnictwa, ucząc się o prawidłowym doborze roślin, tworzeniu warunków lęgu dla ptaków i owadów oraz efektywnym gospodarowaniu wodą. Każdy z ogrodów został także wyposażony w elementy małej architektury drewnianej, takie jak ławki, pergole czy kompostowniki. W ramach «pakietu startowego» mieszkańcy otrzymali materiały do budowy grządek, ziemię oraz sadzonki wybranych roślin, obejmujących zarówno rośliny jadalne, zioła, jak i kwitnące byliny. Dodatkowo, udostępniono im zestawy podstawowych narzędzi ogrodowych. „Miastoogród” planuje również stworzenie poradnika «zrób to sam», aby zachęcić mieszkańców Katowic do samodzielnego zakładania podobnych ogrodów. Podkreśla się także rolę budowania relacji sąsiedzkich oraz gotowość do udzielenia porad i wsparcia w realizacji zielonych inicjatyw. Wskazuje się również na do-



stępność wsparcia finansowego poprzez mechanizmy takie jak Inicjatywa Lokalna czy Budżet Obywatelski, a także na znaczenie zaangażowania lokalnej społeczności w proces tworzenia ogrodu, gdyż to właśnie ludzie są sercem każdego przedsięwzięcia.

Rekrutacja uczestników projektu rozpoczęła się na początku roku 2021, a prace nad kolejnymi ogrodami miały miejsce w okresie letnim. Aby przystąpić do projektu, wymagane było zgłoszenie się minimum pięcioosobowej grupy, która zobowiązywała się nie tylko do założenia ogrodu, ale również do regularnej opieki nad nim, włączając w to podlewanie i pielęgnację roślin w kolejnych latach. Powierzchnia ogrodów mogła wynosić do 20 metrów kwadratowych, a istotnym warunkiem było, aby teren przeznaczony na ogród był dostępny publicznie jako grunt miejski. Realizacja projektu została sfinansowana z nagrody uzyskanej w międzynarodowym konkursie Transformative Action Award 2020, przyznanej miastu za projekt KATOobywatel.



Projekt „ZróbMy Sobie Grządki” w Katowicach stanowi nie tylko innowacyjny projekt społeczny, ale również inspirujący przykład skutecznego zaangażowania mieszkańców w tworzenie zielonych przestrzeni miejskich. Poprzez tworzenie ogrodów społecznych, mieszkańcy nie tylko przekształcili nieużytkowane tereny w przyjazne i estetyczne miejsca, ale także wzmacniali więzi społeczne, integrując się i współpracując w ramach lokalnej społeczności. W trakcie realizacji projektu uczestnicy mieli możliwość nie tylko zaangażowania się w praktyczne prace ogrodnicze, ale również zdobycia wiedzy z zakresu ogrodnictwa oraz ekologii. Dzięki temu projekt stał się platformą edukacyjną, przyczyniając się do podnoszenia świadomości ekologicznej wśród mieszkańców. W rezultacie, ogrody społeczne nie tylko zdobią przestrzeń miejską Katowic, ale przede wszystkim służą lokalnej społeczności jako miejsca spotkań, wymiany doświadczeń, aktywności rekreacyjnej oraz edukacji. Projekt „ZróbMy Sobie Grządki” stanowi wyraźny przykład skutecznej partycypacji społecznej oraz zrównoważonego rozwoju, który może stanowić inspirację dla innych miast i społeczności w Polsce oraz na całym świecie.

## Bibliografia:

<https://www.teraz-srodowisko.pl/aktualnosci/Katowice-ogrody-spoeczne-zielena-miejska-10992.html>

<https://katoobywatel.katowice.eu/nasze-akcje/zrobmy-sobie-grzadki-w-katowicach/>

